

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (מלכים ב, ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיָּה אֱלִישָׁע
 מָה אֶעֱשֶׂה לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה יֵּשׁ לָךְ בַּבַּיִת.
 מִהֲבָא אֹלִיפְנָא, דְּלִית בְּרַכְתָּא שְׂרִיָּא בְּפִתְוֹרָא
 רִיקְנִיָּא, וְעַל מַלְחָה רִיקְנִית. וַתֹּאמֶר אֵין לְשַׁפְחָתְךָ
 כּל בַּבַּיִת כִּי אִם אָסוּד שָׁמֶן. אָמַר לָהּ, וַדַּאי סִיּוּעָא
 דְּנִיפָא הוּא, דְּהָא וַדַּאי בְּאַתְרֵיהּ הוּא, וּמִתַּמָּן
 בְּרַכָּאן נִפְקִין וְשְׂרִיין. מַה פְּתִיב הֵם מַגִּישִׁים אֵלֶיָּה
 וְהִיא מוּצָקֶת. וְהִיא מוּצָקֶת סְתָם.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶן, כְּמַה דְּאוּקְמוּתָא,
 דְּכִתְיִב, (ישעיה ה) בְּקֶרֶן בֶּן שָׁמֶן. וְכִתְיִב (שיר השירים
 א) שָׁמֶן תּוֹרֵק שָׁמֶךְ, לְאַחֲזָאָה דְּהָא מִהֲאִי שָׁמֶן,
 נְגִידִין בְּרַכָּאן עַל יְדָא דְּכִהְנָא, וְכִהְנָא נְגִיד לְהוּ
 לְתַתָּא, וְאַמְשַׁח (ס"א וְאַתְּמַשֵּׁךְ) לְהֵאִי זֹאת, הָדָא הוּא
 דְּכִתְיִב זֹאת מְשַׁח אֶהְרֹן וּמְשַׁחַת בָּנָיו, וְכִתְיִב (תהלים
 קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ, וְהָא אֶתְמַר.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְהַתְּבַרְךָ, וְעַל זֶה זֹאת מְשַׁחַת אֶהְרֹן
 וּמְשַׁחַת בָּנָיו וַדַּאי.
 רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (מלכים ב-ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיָּה
 אֱלִישָׁע מַה אֶעֱשֶׂה לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה יֵּשׁ
 לָךְ בַּבַּיִת. מִכָּאֵן לְמַדְנֹו, שְׂאִין הַבְּרַכָּה
 שׁוֹרָה בְּשִׁלְחֹן רִיק וְעַל דְּבַר רִיקְנִי
 וַתֹּאמֶר אֵין לְשַׁפְחָתְךָ כּל בַּבַּיִת כִּי אִם
 אָסוּד שָׁמֶן. אָמַר לָהּ, וַדַּאי זֶהוּ סִיּוּעַ שְׁל

גַּם, שְׁהַרִי וַדַּאי אַחֲרָיו הוּא, וּמִשָּׁם
 בְּרַכּוֹת יוֹצְאוֹת וְשׁוֹרוֹת. מַה פְּתוּב? הֵם
 מַגִּישִׁים אֵלֶיָּה וְהִיא מוּצָקֶת. וְהִיא
 מוּצָקֶת סְתָם.
 רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶן, כְּמוֹ
 שְׁבַארוּךְ, שְׁכַתוּב (ישעיה ה) בְּקֶרֶן בֶּן שָׁמֶן.
 וְכַתוּב (שיר א) שָׁמֶן תּוֹרֵק שָׁמֶךְ, לְהִרְאוֹת
 שְׁהַרִי מִהַשָּׁמֶן הַזֶּה שׁוֹפְעוֹת בְּרַכּוֹת עַל

קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים. (ויקרא ח) רבי תיבא פתח (תהלים לו) כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. כי עמך מקור חיים, דא שמון עלאה, דנגיד ולא פסיק לעלמין, דשריא בגו חכמה עלאה דכלא, הדא הוא דכתיב כי עמך, עמך שריא, ולא מתפרשא מנד לעלמין, בתביבותא דכלא. מקור חיים, בגין דהיא מקורא ומבועא דחיים, לאפקא חיים לאילנא עלאה, ולאדלקא בוצינן. ועל דא תהוא אילנא אקרי עץ חיים, אילנא דנטיע ואשתרשא בגין תהוא מקורא דחיים.

ועל דא באורך נראה אור. באורך: דא אור דנגניז לעדיקייא לזמנא דאתי, דכתיב, (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. ומהתוא נהירו זמינין

לשון הקודש

העליונה של הכל. זהו שכתוב כי עמך, עמך שרוי, ולא נפרד ממך לעולמים, בתביבות של הכל. מקור חיים, משום שהיא מקור ומעין החיים, להוציא חיים לעץ העליון ולהדליק את הנרות. ועל זה אותו העץ נקרא עץ חיים, האילן שנטוע ונשרש משום אותו מקור החיים.

ועל זה באורך נראה אור. באורך – זה האור שנגנו לעדיקים לעתיד לבא,

יד הכהן, והכהן משפיע אותן למטה ומושח (נמשך) לזאת הזו. זהו שכתוב זאת משחת אהרן ומשחת בניו, וכתוב (תהלים קל) בשמן הטוב על הראש, והרי נתבאר. קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים. רבי תיבא פתח, כי עמך מקור חיים באורך נראה אור. כי עמך מקור חיים – זה השמן העליון ששופע ואינו פוסק לעולמים, ששרוי בתוך החכמה

יִשְׂרָאֵל לְאַנְהָרָא (דף ל"ד ע"ב) לְעֵלְמָא דְאַתִּי.

דְּבַר אַחַר כִּי עֲמַד מְקוֹר חַיִּים וְגו', דָּא קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ אֵילָנָא עֲלָאָה בְּמַצִּיעוֹת
בְּנִתָּא, דְּאַחִיד לְכָל סְטָרִין. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין
דְּאַחִיד בֵּיהּ תְּהוּא (נ"א בְּתַהוּא) מְקוֹר חַיִּים, וְאַעְטָר לִיהּ
בְּעֵטְרִין עֲלָאִין סְתָרֵינָה דְּבְנִתָּא. כְּאִימָא דְּמַעְטָרָא
לְבָרָה עַל כִּלְא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) צְאֲנָה
וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן וְגו'. וּבְגִין כֶּךָ כִּי עֲמַד מְקוֹר
חַיִּים, וְעַל דָּא בְּאוּרְךָ נִרְאָה אוֹר.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כִּי עֲמַד מְקוֹר חַיִּים, דָּא כִּהֵן
גְּדוֹל לְעֵילָא, לְקַבְּלִיהּ כִּהֵן גְּדוֹל לְתַתָּא. בְּגִין
כֶּךָ, אֲנַגִּיד כִּהֵנָּא מִשַׁח רַבּוֹת עֲלָאָה קְדִישָׁא לְתַתָּא,
וְאַדְלִיק בּוֹצִינִין לְעֵילָא. דְּכִהֵן גְּדוֹל שְׁלִים בְּשְׁלִימוֹ
דו' יוֹמִין עֲלָאִין, וְלֹאֲתַעְטָרָא עַל כִּלְא.

לשון הקודש

וְרֵאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן וְגו'. ומשום כך כִּי עֲמַד
מְקוֹר חַיִּים, וְעַל זֶה בְּאוּרְךָ נִרְאָה אוֹר.
רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כִּי עֲמַד מְקוֹר חַיִּים –
זֶה הַכֵּהן הַגְּדוֹל לְמַעְלָה, כְּנֻגְדוֹ כִּהֵן גְּדוֹל
לְמַטָּה. מִשּׁוּם כֶּךָ מִשְׁפִּיעַ הַכֵּהן שְׁמֵן
מִשַׁחַת קְדָשׁ עֲלִיּוֹן לְמַטָּה וּמִדְּלִיק
מִנּוֹרוֹת לְמַעְלָה. שֶׁהַכֵּהן הַגְּדוֹל שְׁלֵם
בְּשְׁלֵמוֹת שֶׁל שְׁבַעַת הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים,
וְלֹהֲתַעְטָר עַל הַכֵּל.

שְׁכֵתוֹב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר
כִּי טוֹב. וּמֵאוֹתוֹ אוֹר עֲתִידִים יִשְׂרָאֵל
לְהָאִיר בְּעוֹלָם הַבָּא.

דְּבַר אַחַר כִּי עֲמַד מְקוֹר חַיִּים וְגו' – זֶה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא עֵץ עֲלִיּוֹן
בְּאִמְצַע הַגֶּן שְׂאֻחֻזוֹ אֶת כָּל הַצְּדָדִים. מַה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁאֻחֻזוֹ בּוֹ אוֹתוֹ (בְּאוֹתוֹ)
מְקוֹר חַיִּים, וּמַעְטָר אוֹתוֹ בְּעֵטְרוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת סְבִיב הַגֶּן כְּמוֹ אִם שְׁמַעְטָרַת אֶת
בְּנֵה עַל הַכֵּל. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (שִׁיר א) צְאֲנָה

לְקַבֵּל דָּא שְׁבַעַת יְמֵי מְלוֹאִים, לְכַהֲנָא דְלִתְתָא,
 לְאַשְׁתַּכְחָא כֻּלָּא בְּגוּוּנָא דְלַעִילָא. וְעַל דָּא
 יְמֵי מְלוֹאִים אֶקְרוּן: יוֹמֵי אֲשִׁלְמוּתָא, בְּגִין
 דִּישְׁתַּלְּמִים כַּהֲנָא בְּשָׂר בְּשָׂר יוֹמִין אַחַרְיִין, לְאַשְׁלֵמָא
 שְׁבַעַה כַּתְּדָא. וְאֵלִין יְמֵי מְלוֹאִים אֶקְרוּן, בְּגִין
 דְּאִתְאַחְדֵּן שָׂר אַחַרְיִין בֵּיה. מָאִי קָא מִיִּירִי. דְּכַד
 כַּהֲנָא אֲתַעַר, כָּל שָׂר אַחַרְיִין מִתְעַרֵּין עִמֵּיה.

וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם
 מְלֵאת וְגו'. שְׁבַעַה יוֹמִין וְדָאִי, כְּדִין
 אֲתַעְטֵר כַּהֲנָא לְתַתָּא בְּכֻלָּא, בְּגוּוּנָא דְלַעִילָא. בְּגִין
 דְּבִשְׁעָתָא דְכַהֲנָא דְלִתְתָא אֲתַעַר, כֻּלָּא יִתְעַרֵּון עַל
 יְדֵיה לַעִילָא, וַיִּשְׁתַּכְּחוּן בְּרַכָּאן לַעִילָא וְתַתָּא.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מָאִי שְׁנָא דְמִשַׁח מִשַׁח לְאַחֲרֵן.
 אֵלָא, בְּגִין דְּאִיהוּ בְּרָא דְהַהוּא (ס"א א אַחִיד

לשון הקודש

הָאֲחֵרִים מִתְעוֹרְרִים עִמּוּ. וּמִשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב, וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם מְלֵאת וְגו'. שְׁבַעַה יְמִים וְדָאִי, וְאִזּוּ מִתְעַטֵּר הַכֹּהֵן לְמִטָּה בְּכֻלָּא כְּמוֹ שְׁלֹמֹעַלָה. מִשׁוּם שְׁבִשְׁעָה שְׁמִתְעוֹרֵר הַכֹּהֵן שְׁלֹמֹעַלָה, הַכֹּל יִתְעוֹרְרוּ עַל יְדוֹ לְמַעְלָה, וַיִּמָּצְאוּ בְּרֻכּוֹת לְמַעְלָה וּלְמִטָּה. רַבִּי אַבָּא אָמַר, מַה שׁוֹנָה שְׁמִשַׁח מִשַׁח

כַּהֲנָא זֶה שְׁבַעַה יְמֵי מְלוֹאִים לְכַהֵן שְׁלֹמֹעַלָה, שְׁיִמָּצְא הַכֹּל כְּמוֹ שְׁלֹמֹעַלָה. וְעַל זֶה יְמֵי הַמְלוֹאִים נִקְרְאוּ יְמֵי הַהִשְׁלָמָה, כְּדִי שְׁיִשְׁתַּלְּמִים הַכֹּהֵן בְּשָׂר הַיָּמִים הָאֲחֵרִים לְהַשְׁלִים שְׁבַעַה כְּאֶחָד. וְאֵלָה נִקְרְאוּ יְמֵי מְלוֹאִים, מִשׁוּם שְׁאוּחֻזִים בּוֹ שָׂר הָאֲחֵרִים. מַה זֶה שְׁבִשְׁעָה כַּהֲנָא מִתְעוֹרֵר, כָּל שָׂר

בְּהוֹמָא) אֶתֶר מְקוֹרָא דְחַיִּי. וּכְתִיב (ישעיה סג) מוֹלִיד לַיְמִין
מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ. וּמֹשֶׁה שֶׁמֶשׁ כָּל אֵינוֹן שְׁבַעַת
יְמֵי מְלוֹאֵינִי, לְאַשְׁרָאָה כְּלָא עֲמִיָּה דְאַהֲרֹן.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוּה יְתִיב קָמֵי דְרַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר
לֵיה, כְּמָה נְהוּרִין אֲתַבְּרִיאוּ עַד לָא אֲבִרִי
עֲלֵמָא. אָמַר לֵיה שְׁבַעָה. וְאַלִּין אֵינוֹן: אֹר תוֹרָה.
אֹר גִּיהֶנְס. אֹר גֵּן עֵדֶן. אֹר פְּסָא הַכְּבוֹד. אֹר
בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ. אֹר תְּשׁוּבָה. אֹרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ. וְאַלִּין
אֲתַבְּרִיאוּ עַד לָא אֲתַבְּרִי עֲלֵמָא. שְׁבַעָה נְהוּרִין
בוֹצִיעִין אֲתַאֲחֲדוּ בֵּיה בְּאַהֲרֹן, וְהוּא אֲדִלִּיק בוֹצִיעִין
מֵעִילָא לְתַתָּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח (קהלת ג) הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפֶר וְהַכֹּל
שָׁב אֶל הָעֶפֶר. הָא תְּנִינֵן, הַכֹּל הָיָה מִן
הָעֶפֶר, אֲפִילוּ גִלְגֵּל חַמָּה. מָאן הָעֶפֶר. הֵהוּא
דְשָׂרְיָא תַּחֲזוֹת בְּרַסִּי יִקְרָא קַדִּישָׁא.

לשון הקודש

הם: אור תורה, אור גיהנם, אור גן עדן,
אור פסא הכבוד, אור בית המקדש, אור
תשובה, אורו של משיח. ואלה נבראו
בטרם שנברא העולם. שבעה אורות
ומאורות שנאחזו באהרון, והוא מדליק
מנורות ממעלה למטה.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח, (קהלת ג) הַכֹּל הָיָה מִן
הָעֶפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הָעֶפֶר. הָרִי שְׁנִינֵנוּ

אֶת אֲהֲרֹן? אֵלָא מְשׁוּם שֶׁהוּא הֵגֵן שֶׁל
אוֹתוֹ (אֲחֹז בְּאוֹתוֹ) מְקוֹם מְקוֹר הַחַיִּים,
וְכַתוּב (ישעיה סג) מוֹלִיד לַיְמִין מֹשֶׁה זְרוּעַ
תְּפָאֲרָתוֹ. וּמֹשֶׁה שֶׁמֶשׁ כָּל אוֹתָם יְמֵי
מְלוֹאֵים, לְהַשְׁרוֹת הַכֹּל עִם אֲהֲרֹן.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָיָה יוֹשֵׁב לְפָנָי אֶלְעָזָר.
אָמַר לוֹ, כְּמָה אוֹרוֹת נִבְרְאוּ טָרַם
שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם? אָמַר לוֹ, שְׁבַעָה. וְאַלוֹ

בְּסִפְרָא דְּבִי רַב יִיסָא סָבָא, הַכֵּל הָיָה מִן הָעֶפֶר,
 אַתָּר דְּכַנִּישׁ לְכֻלָּא, מְלַמֵּד, דִּנְפִקוּ
 שְׂבִילִין לְהַאי סִטְרָא וּלְהַאי סִטְרָא, וְאֶתְכַנְּשׁוּ
 לְאַנְהָרָא, כְּעֶפֶרָא דָּא דְזִרְקִין לָהּ לְכָל עֵבֶר. וְעַל
 דָּא הַכֵּל הָיָה מִן הָעֶפֶר, וְהַכֵּל שָׁב אֶל הָעֶפֶר וְדָאִי.
 אֲלָא מִן הָעֶפֶר, דְּבִי מִקְדָּשָׁא קְדִישָׁא. וְהַאי עֶפֶר
 מִעֶפֶרָא עֲלָאָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (איוב
 כח) וְעִפְרוֹת זָהָב לוֹ. כְּמָה דְאַשְׁתַּכַּח עוֹבְדָא לְתַתָּא,
 חֲבִי נָמִי הוּא לְעֵילָא כְּגוֹזְנָא דָּא. וְאוֹקִימְנָא עֶפֶר,
 עֶפֶר דְּבִי מִקְדָּשָׁא. דְּעֲלָמָא דָּא בְּה' אֶתְבְּרִי. וְעַל
 דָּא, אֲפִילוּ גִלְגַּל תְּמָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, אֵלֶּה
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם.
 וּבְגִינֵי כֶּךָ, הַכֵּל הָיָה מִן הָעֶפֶר. מָאן עֶפֶר. תְּהוּא
 דְשָׂרֵי תַחֲוֹת בְּרַסִּי יִקְרָא קְדִישָׁא.

לשון הקודש

הקדוש. והעפר הזה מהעפר העליון, כמו שנאמר (איוב כח) ועפרות זהב לו. כמו שנמצא מעשה למטה, כך הוא למעלה כמו זה. ובארנו עפר, עפר של בית המקדש, שהעולם הזה נברא בה"א. ועל זה – אפלו גלגל תמה, כמו שנאמר אלה תולדות השמים והארץ בהבראם – בה' בראם. ומשום כך, הכל היה מן העפר. איזה עפר? אותו ששרוי תחת כפא הכבוד הקדוש.

הכל היה מן העפר – אפלו גלגל תמה. מי העפר? אותו ששרוי תחת כפא הכבוד הקדוש.

בספרו של רב ייסא סבא, הכל היה מן העפר – מקום שבוניס את הכל. מלמד שיצאו שבילים לצד הזה ולצד הנה, והתכנסו להאיר כמו העפר הזה שזורקים אותו לכל עבר. ועל זה, הכל היה מן העפר, והכל שב אל העפר ודאי. אלא מן העפר – של בית המקדש

כְּתִיב (שיר השירים ד) **כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בְּךָ.**
כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וּמוֹם
אֵין בְּךָ, אֵלּוּ סְנֵהֲדָרִין דְּאֵינּוּן לְקַבִּיל שְׂבָעִין וּתְרִין
שְׂמָחָן. שְׂבָעִין נֶפֶשׁ דִּנְחָתוּ עִם יַעֲקֹב, וְקוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא עַל כֵּלָּא. וְעַל דָּא אֵין בּוּדְקוֹן מִן
הַסְּנֵהֲדָרִין וּלְמַעְלָה.

תְּנִן, **כְּתִיב** (שמות יט) **וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶּת**
כְּתִיבִים וְגוֹי קְדוֹשׁ. מָאן מִמְּלַכֶּת כְּתִיבִים.
כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת
בְּנָיו, דְּכַד אֶתְּבָרְכָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל עַל יְדָא
דְּכַהֲנֵי, בְּדִין אֶתְקַרֵי עַל שְׂמִיחֹן, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב מִמְּלַכֶּת כְּתִיבִים.

רַבִּי שְׂמַעוֹן אָמַר, תָּא חַזִּי, מַלְכוּת כְּתִיבִים לָא
אֶקְרִי, אֵלּא מִמְּלַכֶּת, דְּאַמְלִכוּ לָהּ כְּתִיבִי,
וְעַבְדוּ לָהּ גְּבִירְתָּא עַל כֵּלָּא. אֲבָל מַלְכוּת כְּתִיבִים

 לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מִמְּלַכֶּת כְּתִיבִים וְגוֹי קְדוֹשׁ. מִי זֶה מִמְּלַכֶּת
 כְּתִיבִים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן
 וּמִשְׁחַת בְּנָיו. שְׂבָשְׂמַת בְּרַכַּת כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל עַל יַד הַכְּהֹנִים, אִזְּ נִקְרְאת עַל
 שְׂמֵם, זֶהוּ שְׂפָתוֹב מִמְּלַכֶּת כְּתִיבִים.

רַבִּי שְׂמַעוֹן אָמַר, כֹּא רְאָה, מַלְכוּת
כְּתִיבִים לָא נִקְרְאת, אֵלּא מִמְּלַכֶּת,
שֶׁהַמְּלִיכוּת אוֹתָהּ הַכְּתִיבִים וְעָשׂוּ אוֹתָהּ

כְּתוּב (שיר ד) **כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין**
בְּךָ. כְּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי – זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וּמוֹם אֵין בְּךָ – אֵלּוּ סְנֵהֲדָרִין, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד
שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם שְׂמוֹת. שְׂבָעִים נֶפֶשׁ
שִׁירְדוּ עִם יַעֲקֹב, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
כֵּלָּם. וְעַל זֶה אֵין בּוּדְקוֹן מִן הַסְּנֵהֲדָרִין
וּלְמַעְלָה.

שְׁנַיִנוּ, **כְּתוּב** (שמות יט) **וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי**

לֹא אֶקְרִי, דִּהָא מִן הַשָּׁמַיִם אֶקְרִי מַלְכוּת, מַלְכוּת
 שָׁמַיִם וּדְאִי. וְהָכֵא מִמְּלֻכַת, כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר דְּכַתְּי
 אֲמַלְכוּ לָהּ, וּמַחְפְּרָאן לָהּ בְּמַלְכָּא, וּכְדִין הִיא
 מִמְּלֻכַת, עַל כָּל גְּנֵזֵי מַלְכָּא. מִמְּלֻכַת עַל כָּל זִינֵי
 מַלְכָּא. (דף ל"ה ע"א) מִמְּלֻכַת בְּעֵלְאִי וְתַתְּאִי. מִמְּלֻכַת עַל
 כָּל עֲלְמָא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתִיב (עמוס ט) וַאֲגִדְתוּ עַל אֶרֶץ
 יִסְדָּה. וַאֲגִדְתוּ: כִּד אֲזִדְוּוּג מַלְכָּא לְקַבְּלָהּ,
 בְּכָל אֵינּוֹן עֲטָרִין קְדִישִׁין, בְּכַנּוּפִיא חַד, כְּדִין
 וַאֲגִדְתוּ כְּתִיב.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וַאֲגִדְתוּ: כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר, (שמות
 י"ב) וְלִקְחֶתֶם אֲגִדַּת אֲזוּב. מָאִי קָא מִיִּירִי.
 דְּכִד מַתְּחַפְּרָאן בְּחָדָא, וְאַתְּפָרְכָּא מִנִּיחֵהוּ, כְּדִין
 שְׁלֻטָּא עַל כָּלָא, וְנַחְרָא לְעֵילָא וְתַתְּא. וְכָלָא

לשון הקודש

על כל העולם.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתוּב (עמוס ט) וַאֲגִדְתוּ עַל
 אֶרֶץ יִסְדָּה. וַאֲגִדְתוּ – כְּשִׁמְזוּדוּג הַמְּלֻךְ
 בְּנִגְדָה בְּכָל אוֹתָן הַעֲטָרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
 כְּכַנּוּס אֶחָד, אֲזִי וַאֲגִדְתוּ כְּתוּב.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וַאֲגִדְתוּ – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 וְלִקְחֶתֶם אֲגִדַּת אֲזוּב. מַה זֶה אוֹמֵר?
 שֶׁכְּשִׁמְתַּחְפְּרִים כְּאֶחָד וּמַתְּבָרְכֵת מֵהֶם,

גְּבִירָה עַל הַכֹּל. אֲבָל מַלְכוּת כְּהַנִּים לֹא
 נִקְרָאת, שֶׁהֲרִי מִן הַשָּׁמַיִם נִקְרָאת
 מַלְכוּת, מַלְכוּת שָׁמַיִם וּדְאִי. וְכֵאֵן
 מִמְּלֻכַת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר שְׁכַהֲנִים הַמְּלִיכוּ
 אוֹתָהּ, וּמַחְפְּרִים אוֹתָהּ עִם הַמְּלֻךְ, וְאִז
 הִיא מִמְּלֻכַת עַל כָּל גְּנֵזֵי הַמְּלֻךְ.
 מִמְּלֻכַת עַל כָּל כְּלֵי זִינּוֹ שֶׁל הַמְּלֻךְ.
 מִמְּלֻכַת בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים. מִמְּלֻכַת

בְּשַׁעֲתָא דְּבַהֲנָא פְּלַח פּוֹלְחָנָא, וְאַקְרִיב קַרְבָּנָא,
וְאַקְטַר קְטֻרֶת, וּמְכַוֵּן מְלִין לְקַרְבָּא כִּלְא כְּתָדָא.
בְּדִין בְּתִיב, וְאַגְדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יִסְדָּהּ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כִּד נָטַל אֶהְרֹן כִּלְא נְטֻלִין עִמּוּהָ,
עַד דְּאַתְּבָרְכָא בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּבָרְכָאן
עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי. בְּדִין בְּתִיב, (תהלים קלה) בְּרוּךְ יי' מְצִיּוֹן
שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ. (תהלים עב) וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָוָה אָזִיל מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוּד, וְהָיוּ
עִמּוּהָ רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה. פְּתַח רַבִּי
אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה נא) וְאֲשִׁים דְּבַרִּי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֶי
כְּפִיתִיךָ וְגו'. תְּנִינָן, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּמִלֵּי
דְּאוּרִייתָא, וְשַׁפּוֹתֵיהּ מְרַחֲשֵׁן אוּרִייתָא, קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חֲפִיָּא עָלֵיהּ, וְשְׂכִינְתָּא פְּרָשָׁא עָלֵיהּ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ. (שם עב) וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן.
רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה הוֹלֵךְ מִקְפּוֹטְקִיָּא לְלוּד,
וְהָיוּ עִמּוֹ רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה. פְּתַח רַבִּי
אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה נא) וְאֲשִׁים דְּבַרִּי בְּפִיךָ
וּבְצֵל יָדֶי כְּפִיתִיךָ וְגו'. שְׂנִינּוּ, כָּל אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְשַׁפּוֹתוֹתָיו
מְרַחֲשׁוֹת תוֹרָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְכַסֶּה עֲלָיו, וְשְׂכִינָה פּוֹרְשַׁת בְּנִפְיָהּ עָלָיו.

אָזִי שׁוֹלְטָת עַל הַכֹּל וּמְאִירָה לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה, וְהַכֹּל בְּשַׁעָה שֶׁהִכְהֵן עוֹבֵד אֶת
הָעֲבוּדָה וּמְקַרֵּב קַרְבָּן וּמְקַטֵּיר קְטֻרֶת
וּמְכַוֵּן דְּבָרִים לְקַרְבַּ הַכֹּל בְּאַחַד. אָזִי
בְּתוֹב, וְאַגְדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יִסְדָּהּ.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, בְּשָׁנוּסַע אֶהְרֹן, הַכֹּל
נוֹסְעִים עִמּוֹ, עַד שֶׁמִּתְבָּרְכַת בְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל וּמִתְבָּרְכִים עָלְיוּנִים וְתַחְתּוּנִים,
אָזִי בְּתוֹב (תהלים קלה) בְּרוּךְ ה' מְצִיּוֹן שֹׁכֵן

גִּדְפָתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאָשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ
 וּבְצֵל יָדֵי כְּסִיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁהוּא מְקַיֵּם אֶת
 עֲלֵמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי עֲמִיה, כְּאֵלוֹ
 הָהוּא יוֹמָא נְטַע שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הָדָא הוּא
 דְכְתִיב, (ישעיה נא) לְנִטְעֵי שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ וְלֵאמֹר
 לְצִיּוֹן עֲמִי אַתָּה.

מִכָּאֵן אֲוֹלִיפְנָא, דִּישְׁרָאֵל אֶקְרוּן בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן,
 דְכְתִיב וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אַתָּה, וַחֲמִינָא
 דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֶקְרִי בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכְתִיב, (ישעיה
 א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצַדִּיקָה.

תְּנו פְּתַח וְאֵמֵר, (ישעיה ח) צוּר תְּעוּדָה חֲתוּם תּוֹרָה
 בְּלִמּוּדֵי. צוּר תְּעוּדָה. דָּא סְהַדוּתָא דְדוּד, דְכְתִיב,
 (תהלים קלב) וְעֵדוּתִי זֹו אֲלֵמִדָּם. צוּר: הִיא
 קְשׁוּרָא, כְּמֵאן דְקָטַר קְטוּרָא בְּאַתְר חַד. חֲתוּם
 תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. חֲתוּם תּוֹרָה: חֲתִימָה דְאוּרִייתָא,

לְצִיּוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְהוּ שְׁכֵתוּב וְאָשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי
 כְּסִיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁהוּא מְקַיֵּם אֶת
 הָעוֹלָם, וְהַקּוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַח עִמּוֹ
 כְּאֵלוֹ אוֹתוֹ יוֹם נְטַע שָׁמַיִם וְאַרֶץ. וְהוּ
 שְׁכֵתוּב (שם) לְנִטְעֵי שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ
 וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אַתָּה.
 מִכָּאֵן לְמַדְנֵי שִׁישְׁרָאֵל נְקֵרָאוּ בְּשֵׁם שָׁל
 צִיּוֹן, שְׁכֵתוּב וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אַתָּה.

וְרֵאִיתִי שְׁכֵתוּב יִשְׂרָאֵל נְקֵרָאֵת בְּשֵׁם
 שָׁל צִיּוֹן, שְׁכֵתוּב (שם א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט
 תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצַדִּיקָה.
 עוֹד פְּתַח וְאֵמֵר, (שם ח) צוּר תְּעוּדָה חֲתוּם
 תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. צוּר תְּעוּדָה – זֹו עֵדוּת שָׁל
 דוּד, שְׁכֵתוּב (תהלים קלב) וְעֵדוּתִי זֹו
 אֲלֵמִדָּם. צוּר – הִיא קְשׁוּרָא, כְּמֵו שְׁקוּשֵׁר
 קָשֵׁר בְּמָקוּם אֶחָד. חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי.

וְכָל נְגִידוֹ וְרֵבּוֹ דְנְגִיד מְלַעֲיָלָא, בְּאֵן (נ"א ב"ן) חֲתִימָה
 דִּילִיָּה. בְּלַמּוּדֵי. בְּגִין דְּתַמָּן אֶתְפַּנֵּשׁ רֵבּוֹ וּמִשְׁחָא,
 בֵּין תְּרִין קַיִמִין, דְּתַמָּן שְׂרִיָּין, אֶתֶר פְּנִישׁוֹ דְּכָל
 רְבוֹת וּמִשְׁחָ דְנְגִיד מְלַעֲיָלָא, לְאַשְׁדָּאָה לִיָּה בְּפּוּמָא
 דְאַמָּה, וְלְאַרְקָא לִיָּה בְּהַאי תְּעוּדָה. וּכְדִין אֶתְקַשֵּׁר
 כֻּלָּא קִשְׂרָא חַד מְהִימְנָא.

תָּא חַזִּי, מַה בֵּין אֵינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא,
 לְנְבִיאֵי מְהִימְנֵי. אֵינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא,
 עֲדִיפֵי מְנַבִּיאֵי בְּכָל זְמַנָּא. מָאֵי טַעְמָא. דְּאֵינוּן
 קַיִמֵי בְּדַרְגָּא עֲלָאָה, יִתִּיר מְנַבִּיאֵי, אֵינוּן
 דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא קַיִמֵי לְעֵילָא, בְּאַתְרָא דְאַקְרֵי
 תּוֹרָה, (נ"א תפארת) דְּהוּא קִיּוּמָא דְּכָל מְהִימְנוּתָא.
 וּנְבִיאֵי קַיִמֵי לְתַתָּא, בְּאַתֶּר דְּאַקְרוּן נְצַח וְהוֹד. וְעַל
 דָּא (אֶקְרוּן), אֵינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא, עֲדִיפֵי

לשון הקודש

בתורה לנביאים נאמנים. אותם
 שמשתדלים בתורה עדיפים מנביאים
 בכל פעם. מה הטעם? שהם עומדים
 בדרגה עליונה יותר מנביאים, אלו
 שמשתדלים בתורה עומדים למעלה,
 במקום שנקרא תורה, (תפארת) שהוא
 קיומה של כל האמונה, ונביאים עומדים
 למטה במקום שנקראו נצח והוד. ועל כן
 (נקרא) אותם שמשתדלים בתורה עדיפים

חתום תורה - חתימה של התורה, וכל
 שפע ומשחת שמן ששופעים מלמעלה,
 באיזו (בין) חתימה שלו? בלמודי. משום
 ששם מתכנס שמן משחה בין שני
 עמודים ששם שורים, מקום הכנסם של
 כל שמן משחה ששופע ממעל, לשפד
 אותו לפי האמה ולהריק אותו בתעודה
 הזאת, ואז נקשר הכל קשר אחד נאמן.
 בא וראה מה בין אותם שמשתדלים

מִנְבִיאִי, וְעֵלְאִין מִנְהוֹן יַתִּיר. דְּאֵלִין קַיִמִין לְעֵילָא,
וְאֵלִין קַיִמִין לְתַתָּא. אֵינּוֹן דְּאִמְרֵי מַלְיָן בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ, קַיִמִי לְתַתָּא מִכְּלָהוּ. (ועל דא)

זְכָאִין אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאִזְרֵייתָא, דְּאֵינּוֹן בְּדַרְגָּא
עֵלְאָה יַתִּיר עַל פְּלָא. (ועל דא) מָאן דְּלַעֲי
בְּאִזְרֵייתָא, לָא אֶצְטְרִיךְ לָא לְקַרְבָּנוֹן, וְלָא לְעֵלְוֹנוֹן.
דְּהָא אִזְרֵייתָא עָדִיף מִכְּלָא, וְקִשְׁרָא דְּמַהִימְנוּתָא
דְּכִלָּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי ג) דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵי נְעִים וְכָל
נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם. וְכְתִיב, (תהלים קיט) שְׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי
תוֹרָתְךָ וְאִין לָמוּ מִכְּשׁוֹל.

עַד דְּהוּוּ אֲזִיל, אֲשַׁכְּחוּ חַד גַּבְרָא דְּהוּוּ אֲתִי,
וְתַלְת עֲנַפֵּי הַדָּם בִּידֵיהּ, קָרִיבו גַּבִּיהּ, אָמְרוּ
לִיהּ לָמָּה לָךְ הָאִי. אָמַר לְרוּחוֹתָא אוֹבְדָא. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר שְׁפִיר קְאָמְרַת. אֲבָל תַּלְת אֵלִין לָמָּה. אָמַר
לִיהּ, חַד לְאַבְרָהָם. חַד לְיִצְחָק, וְחַד לְיַעֲקֹב.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מִנְבִיאִים, וְעֵלְוִינִים יוֹתֵר מֵהֶם. שְׂאֵלוּ
עוֹמְדִים לְמַעְלָה, וְאֵלוּ עוֹמְדִים לְמַטָּה.
וְאוֹתָם שְׂאוֹמְרִים דְּבָרִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
עוֹמְדִים לְמַטָּה מִכָּלֵם.

אֲשַׁרִּי אוֹתָם שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, שְׁהִם
בְּדַרְגָּה יוֹתֵר עֵלְוִינָה עַל הַכֹּל. מִי שְׁעוֹסֵק
בַּתּוֹרָה, לֹא צָרִיךְ לֹא לְקַרְבָּנוֹת וְלֹא
לְעוֹלוֹת, שְׁהִרֵי הַתּוֹרָה עֲדִיפָה מִהַכֹּל,

וְקִשְׁרָא שֶׁל הָאֲמוּנָה שֶׁל הַכֹּל. וְעַל זֶה
כְּתוּב, דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵי נְעִים וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ
שְׁלוֹם. וְכְתוּב, (תהלים קיט) שְׁלוֹם רַב
לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לָמוּ מִכְּשׁוֹל.

עַד שְׁהִיוּ הוֹלְכִים, מִצָּאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהִיָּה
כָּא וּשְׁלִשָּׁה עֲנַפֵּי הַדָּם בִּידוֹ. קָרְבוּ אֵלָיו,
אָמְרוּ לוֹ, לָמָּה לָךְ אֵת אֵלֶּהָ? אָמַר,
לְהַרְוִיחַ אֲבָדָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יִפָּה

וְקִשְׁרָנָא לְהוּ כְּחֵדָא, וְאַרְחֵנָא בְּהוּ. בְּגִין
 דְּכִתְיב, (שיר השירים א) לְרִית שְׁמִנִּיד טוֹבִים שְׁמֵן תּוֹרֵק
 שְׁמֵךְ. בְּגִין דְּבַהֲאֵי רִיחָא, אֲתִקְיִים חוּלְשָׁא דְנִפְשָׁא,
 וּבַהֲיִמְנוּתָא דָּא אֲתִקְיִמָּא, וְאַתְנַגִּידוּ בְּרִכָּאן מֵעִילָא
 וְתַתָּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וּפְאָה תּוֹלְקִיהוּן ^{(דף ל"ה}
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאֲתִי. ^{ע"ב)}

תָּא חֲזִי, לִית עֵלְמָא (נ"א נִפְשָׁא) מִתְקִימָא, אֶלָּא עַל
 רִיחָא, וּמְרִיחָא דָּא אֲשֶׁתְּמוֹדְעָא רִיחָא אַחֲרָא.
 דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְנִפְיֵק שְׁבֵתָא, (נִתְפָּרְדָּה הַחֲבִילָה) וְסִלְקָא
 נִפְשָׁא יְתִירָא, וְאַשְׁתְּאַרְוֵן נִפְשָׁא וְרוּחָא מִתְפָּרְשָׁן
 עֲצִיבִין, אֲתָא רִיחָא דָּא, וּמִתְקַרְבָּן דָּא בְּדָא וְחֵדָאן.
 וְעַל דָּא, בְּעֵי רוּחָא בְּתַר רוּחָא, לְקַבְּלָא רִיחָא, פִּינּוּן
 דְּאֲתִקְבֵּל רִיחָא מִתְקַרְבָּן כְּחֵדָא וְחֵדָאן. פִּי תֵּא
 גְּוֹנָא רִיחָא דְקוֹרְבָנָא, בְּרִיחָא (דָּא) מִתְקַרְבִּין פְּלָא
 כְּחֵדָא, וּמִתְלַחֲטָן בּוּצִינֵי וְחֵדָאן.

לשון הקודש

ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.
בא ראה, אין העולם (הנפש) מתקיים אלא
 על ריח, ומקרית הזה נודע ריח אחר.
 שְׁהַרִי בְּשַׁעָה שְׁיִוצֵאת שְׁבֵת (נִתְפָּרְדָּה הַחֲבִילָה)
 ועולה הנפש היתרה, ונשארו הנפש
 והרות נפרדות עצובות, בא הריח הזה,
 ומתקרבים זה לזה ושמים. ועל זה צריך
 רוח אחר רוח, לקבל ריח. כִּינּוּן שְׁמֵתְקַבֵּל

אמרת, אבל שלשה אלה לשם מה? אמר
 לו, אחד לאברהם, אחד ליצחק, ואחד
 ליעקב, וקשרתי אותם יחד והרחתי
 בהם, משום שכתוב (שיר א) לְרִית שְׁמִנִּיד
 טוֹבִים שְׁמֵן תּוֹרֵק שְׁמֵךְ. משום שברית
 הזה עומדת חלשת הנפש, ובאמונה הוא
 מתקוממת, ושופעות ברכות ממעלה
 ומטה. אמר רבי אלעזר, אשרי חלקם של

תָּא חָזִי, תִּירֵי בּוֹצִינֵי, חֵד לְעֵילָא וְחֵד לְתַתָּא, אִי
 לְהֵיט בַּר נֶשׁ הָאִי בּוֹצִינָא דְלְתַתָּא, וְכַבֵּי
 לָהּ (ס"א לְהַהוּא דְלְעֵילָא), הַהוּא תִּנְנָא דְסָלִיק (נ"א מִבּוֹצִינָא
 תַּתָּא), לְהֵיט הַהוּא בּוֹצִינָא עֲלָאָה. כִּד תִּנְנָא
 דְקַרְבָּנִין, הָאִי תִּנְנָא דְסָלִיק, לְהֵיט בּוֹצִינֵי עֲלָאָה,
 וּמִתְלַהֲטָן בְּחֵד, וּמִתְקַרְבִּין כְּלָהוּ כְּחֵדָא, כְּרִיחָא
 דָּא. וּבְגִין כִּד, רִיחַ גִּיחַח לִי, (אֲשֶׁה) וְהָא אוּקְמוּהָ.
 וְעַל דָּא, רִיחָא דְקַרְבָּנָא, קִיּוּמָא דְכֻלָּא, וְקִיּוּמָא
 דְעֲלָמָא. וְקַרְבָּנָא עַל יְדָא דְכַהֲנָא, דְמִקְרַב
 כְּלָא. וּבְגִין כִּד, שְׁבַעָה יוֹמֵי אֲשַׁלְמוּתָא, אֲשַׁתְּלִימוּ
 בֵּיהּ, בְּגִין דִּיתְפָּרְכוּן כְּלָהוּ בְּפוּלְחָנֵיהּ, וַיִּשְׁתַּכְּחוּ
 חֲדוּוּאן וּבְרַבָּאן לְעֵילָא וְתַתָּא.
כְּתִיב (ישעיה כה) יי' אֱלֹהֵי אֶתְהָ אַרְוּמִמְךָ וְגו', הָאִי
 קָרָא אוּקְמוּהָ, יי' אֱלֹהֵי אֶתְהָ. דְבָעֵי בַר

 לשון הקודש

מתקרבים כְּאֶחָד וּשְׂמַחִים. כְּגוֹן זֶה
 רִיחַ שֶׁל הַקַּרְבָּנוֹת, כְּרִיחַ זֶה מִתְקַרְבִּים
 כָּלֵם כְּאֶחָד, וְנִדְלָקִים הַנְּרוֹת וּשְׂמַחִים.
בַּא רָאָה, שְׁנֵי מְאוֹרוֹת, אֶחָד לְמַעְלָה
 וְאֶחָד לְמַטָּה, אִם מְלֵהִיט אֲדָם הַמְּאוֹר
 שְׁלֻמְטָה הֵנָּה וּמְכַבֵּה אוֹתוֹ (אֵת אוֹתוֹ שְׁלֻמְעֵלָה),
 אוֹתוֹ עֵשֶׂן שְׁעוּלָה (מִהַמְּאוֹר הַתַּחְתּוֹן), מְלֵהִיט
 אוֹתוֹ הַמְּאוֹר הָעֲלִיוֹן. כִּד עֵשֶׂן הַקַּרְבָּנוֹת,
 הָעֵשֶׂן הֵנָּה שְׁעוּלָה, מְלֵהִיט הַמְּאוֹרוֹת
 הָעֲלִיוֹנִים וּמִתְלַהֲטִים כְּאֶחָד, וְכָלֵם

מִתְקַרְבִּים כְּאֶחָד בְּרִיחַ הֵנָּה. וּמִשׁוּם כִּד,
 רִיחַ גִּיחַח לָהּ, (אֲשֶׁה) וְתִירֵי פְּרֻשׁוּהָ.
וְעַל כֵּן רִיחַ הַקְּרָבָן הוּא קִיּוּם שֶׁל הַכֹּל
 וְקִיּוּם הָעוֹלָם. וְהַקְּרָבָן עַל יַד הַכַּהֵן
 שְׂמִקְרִיב הַכֹּל, וּמִשׁוּם כִּד שְׁבַעָה יוֹמֵי
 הַשְּׁלֻמָּה נִשְׁתַּלְּמוּ בּוֹ, כְּדֵי שְׁכָלֵם יִתְפָּרְכוּ
 בְּעִבּוּדָתוֹ, וַיִּמְצְאוּ שְׂמֵחוֹת וּבְרָכוֹת
 לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

כְּתוּב, (ישעיה כה) ה' אֱלֹהֵי אֶתְהָ אַרְוּמִמְךָ
 וְגו'. הַפְּסוּק הֵנָּה פְּרֻשׁוּהוּ, ה' אֱלֹהֵי אֶתְהָ,

נֶשׁ לְאֹדָאָה לְשִׁמָּא קְדִישָׁא, וְלִשְׁבָּחָא לִיהַ עַל
 פְּלָא. וּמֵאֵן אֶתְר שְׁבָּחָא דִּילִיה, כְּמַה דְּאוּקְמוּנָה.
 וְהָכָא מֵעֲמִיקָא דְכֻלָּא, דְּכִתְיִב כִּי עָשִׂיתָ פְּלָא.
 פְּלָא: כְּמַה דְּכִתְיִב, (ישעיה ט) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פְּלָא, וְהָא
 אֶתְמַר. עֲצוֹת מִרְחוֹק, עֲצוֹת: כְּמַה דְּאֵת אָמַר,
 יוֹעֵץ. מִרְחוֹק: דְּכִתְיִב, (ירמיה לא) מִרְחוֹק יִי נִרְאָה לִי.
 וְכִתְיִב, (משלי לא) מִמִּרְחָק תִּבְיֵא לְחֻמָּה.

אַמוּנָה אָמֵן, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (דברים לב) אֵל
 אַמוּנָה וְאִין עוֹל. וְאוּקְמוּנָה אַמוּנָה
 בְּלִילָה, כְּמַה דְּאֵת אָמַר (תהלים צב) וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת.
 וְכִתְיִב (איכה ג) חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אַמוּנָתְךָ, וְזַמִּין
 קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְדַכְּאָה לֹון לְיִשְׂרָאֵל מִחֻבִּיתְהוֹן,
 כְּמַה דְּכִתְיִב, (יחזקאל לו) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים
 וַיְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר
 אֶתְכֶם. בְּרוּךְ יִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְכַתּוּב (משלי לא) מִמִּרְחָק תִּבְיֵא לְחֻמָּה.
 אַמוּנָה אָמֵן – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים לב) אֵל
 אַמוּנָה וְאִין עוֹל. וּפְרֻשׁוּהָ אַמוּנָה בְּלִילָה,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צב) וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת.
 וְכַתּוּב (איכה ג) חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה
 אַמוּנָתְךָ. וְעֵתִיד הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַהַר
 אֶת יִשְׂרָאֵל מִחֻטְאֵיהֶם, כְּמוֹ
 שֶׁכַּתּוּב (יחזקאל לו) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים

שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם הַקּוּדֵשׁ
 וְלִשְׁבַּח אוֹתוֹ עַל הַבֵּל. וּמֵאִינְה מְקוֹם
 הַשְּׁבַח שְׁלוֹ? כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ. וְכֵאֵן
 מִהֶעֱמַק שֶׁל הַבֵּל, שֶׁכַּתּוּב כִּי עָשִׂיתָ
 פְּלָא. פְּלָא – כְּמוֹ שֶׁכַּתּוּב (שם ט) וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ פְּלָא, וְהָרִי נֶאֱמַר. עֲצוֹת מִרְחוֹק,
 עֲצוֹת – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יוֹעֵץ. מִרְחָק –
 שֶׁכַּתּוּב (ירמיה לא) מִרְחוֹק ה' נִרְאָה לִי.

פְּרַשְׁת שְׁמִינִי

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְגו'. (ויקרא ט) רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (איוב לח) בָּרֶן יַחַד בּוֹכֵי בְקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. וּפְאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֹון אֹרִייתָא קְדִישָׁא, חֲדוּתָא דְכֻלָּא, חֲדוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַטְיִילוּתָא דִילֵיהּ, דְכֻתִיב, (משלי ח) וְאַהֲיָה שַׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם. וְאֹרִייתָא כֻלָּא, חַד שְׁמָא קְדִישָׁא אִיהִי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וּבְאֹרִייתָא אֲתַבְּרִי עֲלֵמָא דְכֻתִיב, (משלי ח) וְאַהֲיָה אֲעֲלוּ אָמוֹן אֶל תִּקְרִי אָמוֹן אֱלֹא אָמוֹן. וּבְאֹרִייתָא אֲתַבְּרִי בַר נֶשׁ, הֲדָא הוּא דְכֻתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. אָמַר קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֹרִייתָא, בְּעֵינָא לְמַבְרִי אָדָם. אָמְרָה קַמִּיהּ, הֵאֵי בַר נֶשׁ זְמִין לְמַחֲטִי וְלְאַרְגֻזָּא

לשון הקודש

הוא והשעשוע שלו, שכתוב (משלי ח) וְאַהֲיָה שַׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם. וְכָל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם אֶחָד שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּבַתּוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, שְׁכַתוּב וְאַהֲיָה אֲעֲלוּ אָמוֹן, אֶל תִּקְרִי אָמוֹן אֱלֹא אָמוֹן. וּבַתּוֹרָה נִבְרָא אָדָם, זֶהוּ שְׁכַתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לַתּוֹרָה: אֲנִי רוּעָה לְבְרָא אָדָם. אָמְרָה לְפָנָיו: הָאָדָם הַזֶּה

טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם

אָמוֹן וְאָמוֹן

פְּרַשְׁת שְׁמִינִי

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (איוב לח) בָּרֶן יַחַד בּוֹכֵי בְקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה, שְׁמַחַת הַכֹּל, שְׁמַחַתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ